

Miljødirektoratet
Postboks 5672, Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Julie Slettetveit, 62 55 12 50

Oversendelse av klage på vedtak - skadefellingstillatelse på bjørn i Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby og Sel

Vi viser til klage datert 2. juni 2022 fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor på Statsforvalterens vedtak av samme dag, om avslag på skadefellingstillatelse på en bjørn i Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby og Sel kommuner.

Bakgrunn

Landbrukskontoret i Midt-Gudbrandsdalen søkte den 2. juni om skadefellingstillatelse på en bjørn i Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby og Sel kommuner. Bakgrunnen for søknaden var en dokumentert viltkameraobservasjon i Frydalen i Sør-Fron kommune samme dag. Det er tidligere dokumentert bjørn på samme sted ved flere anledninger i løpet av våren. Forrige gang den ble observert på viltkamera var 24. mai. Landbrukskontoret har søkt miljødirektoratet om skadefellingstillatelse på bjørn den 28. april, 15. mai og 19. mai. De har fått avslag på samtlige søknader. Sistnevnte avslag den 23. mai er påklaget til Klima- og miljødepartementet og er fortsatt under behandling. Begrunnelsen for at søknadene ble avslått var at det ikke var påvist skade og at skadepotensiale ikke var tilstrekkelig ved at dyrene ikke var sluppet på utmarksbeite. Det var heller ikke påvist skade forårsaket av bjørn i området i 2021. Det ble videre vist til den geografiske differensierte forvaltningen og den nasjonale bestandsstatusen for brunbjørn. Det er også vist til at det er en mulighet for at bjørnen ville bevege seg ut av beiteområdet før beitesesongen. God tilgang til elgkadaver har bidratt til at bjørnen har oppholdt seg i området over tid. Miljødirektoratet oppfordret i sitt avslag den 23. mai at elgkadaveret ble fjernet.

Noen dyr går nå på innmarksbeite i området bjørnen befinner seg, og et stort antall dyr blir sluppet på utmarksbeite førstkomme helg. Situasjonen er dermed noe endret ved at skadepotensialet er større nå som det er beitedyr i området. Det er så langt ikke dokumentert skader forårsaket av bjørn i Frydalen.

Klagens innhold

Kommunen mener grunnlaget for å innvilge skadefelling er tilstrekkelig når bjørnen har oppholdt seg i beiteprioritert område i 5 uker. De mener at skadefelling er et godt skadeforebyggende tiltak når det går beitedyr på innmark i området som snart blir sluppet. Videre mener de at argumentet

med at bjørnen ikke har gjort skade er tillagt for mye vekt. Kadaverdokumentasjon er krevende og de mener at uttak av en bjørn ikke vil true bestandens overlevelse. De minner om at skadepotensiale er svært høyt.

Klagevilkår

Klager har klagerett, jf. Forvaltningsloven § 28 første ledd. Klagen er framsatt innen klagefristens utløp, jf. forvaltningslovens § 29.

Lovgrunnlag

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 1 (formål): "Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene): «Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer, b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning, d) (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)»

Rovviltforskriften § 1 (formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Rovviltforskriften § 9 (Statsforvalteren sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til a. områdets betydning som beitemark b. skadenes omfang og utvikling c. potensialet for fremtidige skader d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak. Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35."

Ut fra § 9 i rovviltforskriften kan Statsforvalteren gi tillatelse til felling for å forhindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemndene, jf. forskrifta § 8.

Rovviltnemnda i region 3 har vedtatt en skadefellingskvote for bjørn på 4 dyr, etter vedtak av 5. mai 2022. Det er per i dag ikke felt dyr av denne kvoten.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren viser til vedtaksbrevet, og anser at de fleste av momentene i klagen er omhandlet der.

Bjørnen har oppholdt seg i området i en periode på 5 uker. Den har jevnlig vært innom et kadaver hvor et viltkamera også er plassert. Det virker som om mattilgangen er god og at den derfor kommer tilbake gang på gang.

Statsforvalteren er enig i at skadefelling er et godt forebyggende tiltak og at skadepotensialet er stort dersom bjørnen begynner å ta sau. Et skadefellingsuttak av bjørn vil heller ikke true bjørnebestandens overlevelse som klager påpeker. Å finne igjen kadaver er krevende, og vi anbefaler å intensivere tilsynet så lenge bjørnen befinner seg i området.

Det er ingen dokumenterte skader på sau så langt, og som Statsforvalteren har tillagt vekt i avslaget på søknaden. Det har heller ikke i de senere år vært påvist bjørneskader på sau i disse kommunene. Statsforvalteren har også erfaring med at ikke alle bjørner blir en skadegjører selv om den er observert i et beiteområde. På bakgrunn av dette avventer vi med å gi skadefellingstillatelse. Avslutningsvis mener vi at det er uheldig å legge til rette for god tilgang til kadaver som kan benyttes av bjørn midt i et viktig beiteområde for sau.

Konklusjon

Statsforvalteren kan ikke se at det er nye momenter i klagen som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket, og vedtaket av 2.6.2022 opprettholdes. Klagen oversendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Julie Slettetveit
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor
Sør-Fron kommune
Konrad Skaravik Bryhn

Kommunevegen 1
Kommunevegen 1

2647
2647

SØR-FRON
SØR-FRON